

Avaako DRM edellytyksiä kilpailun vapauttamiselle tekijänoikeuden alalla?

Kommenttipuheenvuoro

Kari-Matti Lehti

15.11.2007

DRM – Käytännön näkökulmasta

- DRM ja tekijänoikeudet yrityksen näkökulmasta
 - Innovaatioiden ja investointien suojakeinoja
 - Ei itseisarvoa – vain välineitä kaupallisen edun tavoittelussa
 - Tehokkuus vs. kustannustehokkuus
- DRM:n käyttö suhteellisen vähäistä
 - Tekijänoikeus edelleen pääasiallinen suojakeino
 - Yritysten välillä sopimukset ensisijaisia välineitä
 - Helppoa, joustavaa ja kustannustehokasta
 - DRM:n suosio kasvaa
 - Vakioiduissa volyymituotteissa, joiden kopiointi helppoa

DRM – Käytännön näkökulmasta

- DRM:n etuja
 - Väärinkäytön estäminen (myös asiakkaan intressissä...)
 - Hinnoittelurakenteen helpottaminen
 - Käyttöoikeus per käyttäjä vs. per organisaatio
 - Immateriaalioikeudellisen tuotteen esineellistäminen
 - Fyysinen media (CD –levy)
 - Dongle
 - Elektroniikka joka sisältää paljon ohjelmistoja ja viihdettä
 - Helpottaa myyntiä ja kontrollointia koko jakeluketjussa
 - Vähentää valvontaa ja sopimuspolitiikkaa
 - Vähentää eri maiden lainsäädännön selvittämistä
 - Vähentää piratismia

DRM – Käytännön näkökulmasta

- DRM:n haittoja
 - Vaatii teknistä panostamista
 - Kilpajuoksua suojausten purkajien kanssa
 - Vaatii enemmän jakeluketjulta
 - Varsinkin, jos liitetään fyysiseen komponenttiin
 - Saattaa luoda negatiivisia asiakaskokemuksia
 - Varsinkin, jos rajoitukset tulevat yllätyksenä
 - Voi johtaa kohtuuttomiin tilanteisiin
 - Esim. ohjelmistolisenssi päättyy donglen hajotessa (musiikin ”käyttöoikeus” päättyy CD –levyn hajotessa)
 - Varmuuskopiointi hankaloituu
 - Vanhat laitteet lakkaavat toimimasta

DRM ja kilpailuoikeus – käytännön näkökulmia

- Tehostaa kilpailua rajoittavia mekanismeja
 - Kilpailevien laitteiden käyttö tai palveluiden tarjoaminen muuttuu mahdottomaksi
 - vrt. lähdekoodin luovuttaminen ohjelmistoteollisuudessa
- Luodaan ”standardeja”, joiden lisensointia kontrolloidaan
- Helpottaa markkinoille tuloa
 - Parantaa mahdollisuuksia kilpailla ”isojen pelureiden” kanssa ilman laajoja juridisia resursseja valvoa oikeuksiaan kansainvälisesti
 - Suojaa liikesalaisuuksia – vähentää tarvetta muihin suojakeinoihin

DRM ja kuluttajansuoja – käytännön näkökulmia

- DRM = kohtuuton sopimusehto / huono ominaisuus
 - Riippuu kuluttajalle ennen ostohetkeä annettavasta informaatiosta
 - Riippuuko hinnasta?
- Alentaa tuotteen hintaa
 - Oikeudenhaltijoiden riskipreemio pienenee
 - Suppeampi käyttö on halvempaa
 - Jakelukanavat sähköistyvät
- Nostaa tuotteen hintaa
 - Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö
 - DRM:n käytön ja kehityksen kustannusten kattaminen
 - Jakelukanavat monimutkaistuvat
 - Fyysiset koodiavaimet (esim. digiboxin conax-kortit)

DRM – yleisiä näkökohtia

- DRM:n käyttö ja lisensointimallin päättäminen riippuu usein alkuperäisistä oikeudenhaltijoista
 - Hinnoittelusyyt, muunlaisen jakelun kieltö
- Tekniset rajoitukset
 - Kaikkien intressiryhmien huomiointi teknisesti mahdotonta – tai ainakin kohtuuttoman kallista
- Onko DRM:n käytön rajoittaminen tarpeen?
 - Este tai ainakin hidaste tuotekehitykselle?
 - Onko ongelmia luotu keinotekoisesti – vrt. VHS -> DVD
- Onko tekijänoikeuden rajoitusten vapauttaminen tarpeen?
 - DRM jatkuvaa kilpajuoksua, kallista -> tuskin korvaa perinteistä tekijänoikeussuojaa

Kiitos!

Kari-Matti Lehti
Asianajotoimisto Fennica Oy
Mannerheimintie 8
00100 Helsinki
Puh. (09) 622 6670
Fax. (09) 622 6677
kari-matti.lehti@fennica.fi
www.fennica.fi

